Додаток А/ Annex A

Технічне завдання (Terms of Reference)

Картографування ромського жіночого руху України: інституційний потенціал, бар'єри та перспективи

Загальна кількість учасниць дослідження: не менше 50
Мова продуктів дослідження: українська та англійська
Тривалість надання послуг: не більше 10 тижнів
Дата завершення надання послуг: 30.09.2026

1. Вступ та обґрунтування

Ромські жіночі організації та ініціативні групи є одними з найбільш вразливих акторів громадянського суспільства України: вони діють в умовах подвійної дискримінації — як представниці етнічної меншини та як жінки. З 2022 року системний брак фінансування на розвиток таких ініціатив та наслідки повномасштабного вторгнення поглибили інституційну кризу започаткування і розвитку ромського жіночого руху.

Пропозиція учасника тендеру має описувати методологію, план реалізації та бюджет незалежного соціологічного дослідження.

Дослідження має стати доказовою базою для адвокації та стратегічних рекомендацій донорам і державним органам.

2. Мета та завдання дослідження

Сформувати комплексну доказову базу щодо поточного стану, потреб, бар'єрів та потенціалу ромських жіночих організацій і ініціативних груп в Україні для подальшого використання в адвокації та стратегічному плануванні.

Ключові завдання:

- Визначити актуальний «ландшафт» ромських жіночих організацій за регіонами, типами та напрямками діяльності.
- Виявити інституційні бар'єри (фінансові, операційні, кадрові, культурні).
- Оцінити рівень доступу до донорського фінансування та причини його обмеженості.
- Проаналізувати рівень розуміння та практику адвокаційної діяльності організацій — обізнаність із поняттям «адвокація», досвід участі в адвокаційних ініціативах на місцевому, національному та міжнародному рівнях, а також досвід (або бар’єри) участі у спільних адвокаційних ініціативах із неромськими жіночими організаціями.
- Дослідити жіноче лідерство в ромських організаціях: бар’єри для жінок-лідерок усередині ромських спільнот, роль чоловіків в організаціях (союзники чи опозиція), шлях до лідерства та механізми протидії гендерно зумовленому насильству (ГЗН).
- Зафіксувати вплив повномасштабного вторгнення на роботу організацій.
- Описати успішні практики та ресурси організацій.
- Дослідити включеність ромського жіночого руху до загальнонаціонального жіночого руху як окремий напрям аналізу — рівень взаємодії, спільні платформи й коаліції, бар’єри до включення та потенціал для зміцнення зв’язків.
- Розробити конкретні рекомендації для донорів, грантодавців, ромських ГО та державних органів.

3. Методологія

Дослідження поєднує кількісні та якісні методи, що забезпечує як репрезентативність даних, так і глибоке розуміння контексту. Всі методи адаптовані до реалій воєнного часу (дистанційний формат де потрібно, забезпечення безпеки учасниць).

3.1 Онлайн-опитування представників/-ць організацій (10 організацій)

Структуроване анкетування керівниць / координаторок 10 ромських жіночих організацій та ініціативних груп з 5–6 цільових регіонів (Закарпатська, Запорізька, Харківська, Дніпропетровська, Одеська, Київська обл.) охопить усі тематичні блоки ТЗ: інституційний потенціал, фінансова стійкість, адвокаційна діяльність, вплив вторгнення.

- Інструмент: структурована анкета (40–50 закритих і напівзакритих запитань) через SurveyMonkey або Google Forms.
- Тривалість заповнення: 25–35 хв.
- Мова: українська (з можливістю усної підтримки польового/-ої дослідника/-ці).
- Рекрутинг: через мережі ГО «Голос Ромні», ромські платформи та партнерські організації.

3.2 Фокус-групові дискусії (3-4 ФГД, не менше 6 учасниць у групі)

За допомогою ФГД необхідно зафіксувати колективні наративи, виявити спільні патерни та протиріччя за темою дослідження. Особливу увагу варто приділити гендерному виміру громадського лідерства та перспективам включеності до ширшого жіночого руху.

- **ФГД 1** Захід (Закарпатська обл.): не менше 6 активісток ромських організацій.
- **ФГД 2** Схід/Центр: не менше 6 учасниць, переважно ВПО.
- **ФГД 3** Тематична (змішана група за різними регіонами): молоде покоління активісток та лідерок з різних регіонів - не менше 6 учасниць.
- **ФГД 4** (змішана група за різними регіонами): досвідчені представниці ромського громадського руху, які мають досвід роботи в громадських організаціях, організації властних НУО тощо.

Гайд Обов'язкові тематичні блоки гайду ФГД: (1) жіноче лідерство — бар'єри для жінок-лідерок усередині ромських спільнот, роль чоловіків в організаціях (союзники чи опозиція), шлях до лідерства, механізми протидії гендерно зумовленому насильству (ГЗН); (2) включеність до загальнонаціонального жіночого руху — досвід і бар'єри співпраці з неромськими жіночими організаціями; (3) адвокаційна діяльність — розуміння поняття «адвокація» та практичний досвід участі в адвокаційних ініціативах.

- Тривалість: 90–120 хв. Модерування має продовдити досвідчена модераторка із досвідом проведення досліджень із представниками національних громад.
- Формат ФГД - онлайн дискусія платформу ZOOM

3.3 Глибинні інтерв'ю з ключовими інформантами (16 КІ)

Глибинні напівструктуровані інтерв'ю з представниками організацій і з зовнішніми ключовими стейкголдерами забезпечать зовнішню перспективу та розуміння системних умов, у яких діють ромські жіночі організації.

- Міжнародні донори та фонди (не менше 2 КІ): представники/-ці організацій, що фінансують або потенційно можуть фінансувати ромські ГО.
- Команда ГО «Голос Ромні» (не менше 2 КІ): стратегічне бачення, наявний досвід взаємодії з організаціями.
- Представники/-ці ромського руху та суміжних ГО (не менше 2 КІ): ромські чоловічі організації, ромські молодіжні організації, загальнонаціональні жіночі мережі.

- Представники і представниці організацій, які увійшли до онлайнового опитування – групові або особисті інтерв'ю із головами організацій або ініціатив (не менше 10 КІ).
- Тривалість: не менше 45 хв. Формат: онлайн (Zoom/Meet) або офлайн.

3.4 Аналіз документів

Паралельно з польовою роботою буде проведено кабінетний аналіз – вивчення доступних публічних документів, стратегій, комунікаційних повідомлень про діяльність або проєкти, реалізовані організаціями або представниками громадських ініціатив, які належать до цільової групи дослідження.

3.5 Адвокаційний компонент дослідження

Адвокація виокремлюється в дослідженні як окремий тематичний блок, що пронизує всі методи збору даних (онлайн-опитування, ФГД, КІ) і аналізується системно. Цей компонент охоплює:

- Рівень розуміння поняття «адвокація» серед представниць організацій — як вони трактують це поняття та які асоціюють із ним практики.
- Досвід залучення до адвокаційної діяльності — на місцевому, національному чи міжнародному рівні, з фіксацією конкретних прикладів і результатів.
- Участь в ініціативах неромських жіночих організацій — чи мали місце випадки спільної адвокаційної роботи, і якщо ні — що саме перешкоджає такій участі (інформаційні, фінансові, культурні чи інші бар'єри).

Ці питання включаються до інструментарію онлайн-опитування, гайдів ФГД та КІ з представниками ромського руху і суміжних організацій (див. розділи 3.1–3.3).

4. Вибірка та критерії включення

Метод	Цільова група	Кількість
Онлайн-опитування	Керівниці / координаторки організацій	не менше 10 організацій
Фокус-групові дискусії	Активістки (у т.ч. ВПО),не менше 3 регіонів	3-4 групи × не менше 6 осіб у групі
Ключові інтерв'ю	Донори, «Голос Ромні», ромський рух, держоргани	не менше 16 інтерв'ю

5. Очікувані результати і продукти дослідження

- **Звіт:** Фінальний дослідницький звіт англійською та українською мовами (не менше 40 стор.) з кількісними даними, якісними наративами та конкретними рекомендаціями для всіх груп стейкхолдерів.
- **Advocacy brief:** Стислий аналітичний брифінг (не менше 2 стор.) для донорів та адвокації — англійською та українською мовами – буде погоджений і створений спільно із замовниками.
- **База даних:** Анонімізований реєстр організацій, які увійшли у дослідження, за ключовими показниками.
- **Презентація:** не менше 10 слайдів англійською та українською мовами для представлення результатів.

Тиждень	Основні активності	Результат
1–2	Підготовка інструментарію: анкети, гайди для ФГД та КІ; узгодження зі замовником	Затверджений інструментарій
3–6	Онлайн-опитування не менше 10 організацій; рекрутинг учасниць ФГД та КІ	Заповнені анкети
7–8	3-4 фокус-групові дискусії (регіональний охоплення); проведення не менше 10 ключових інтерв'ю	Транскрипції та нотатки
9–10	Аналіз даних, написання звіту, підготовка advocacy brief (не менше 2 стор.)	Фінальний звіт + стислий брифінг

6. Календарний план (10 тижнів)7. Бюджет

Стаття витрат	Опис	Кількість	Сума (USD та грн.)
1. Координація та менеджмент	Керівник/-ця дослідження		
2. Збір даних	Збір даних – організація ФГД, ГІ, організація онлайн-опитування або проведення опитування телефоном (у разі потреби)		
3. Онлайн-опитування (не менше 10 орг.)	Розробка анкети, платформа (KoboTool Box), обробка даних		
4. Фокус-групові дискусії (3-4 ФГД)	Модерація, транскрипція, нотатки модераторів		
5. Експертні інтерв'ю (не менше 16 КІ)	Представники донорів (не менше 3), держструктур (не менше 2), ромського руху (не менше 3), ГО «Голос Ромні» (не менше 2)		
6. Аналіз та звітність	Якісний і кількісний аналіз, підготовка звіту та резюме для адвокації, вичитка і редагування звіту українською мовою та англійською мовою		
7. Операційні витрати	Оплата операційних витрат в межах проєкту (зв’язок та інші супутні витрати)		
ЗАГАЛОМ			

8. Етичні принципи та безпека

- Добровільна інформована згода всіх учасниць.
- Анонімізація даних; жодна особиста інформація не розкривається без згоди.
- Протокол безпеки для активісток зі зон активних бойових дій або окупованих територій.
- Принцип «не нашкодь» — чутливе поводження з темами насильства, переміщення, дискримінації.
- Принцип локального партнерства — залучення ромських дослідниць/-ків на рівних умовах.